

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

ईमेल: province1.ptco@fcgo.gov.np

फोन नं.: ०२१-४६३३४०

प.सं. २०८३/०८४

च.नं. ८

मिति २०८३/०४/११

विषय: आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन।

श्री प्रमुखज्यू

प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयहरु,

कोशी प्रदेश ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको च.नं. ०१ मिति २०८३।०४।०१ गतेको आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्देशन बमोजिम चालु आ.व. २०८३/८४ को निमित्त विनियोजित बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी उपलब्धी हासिल गर्न वार्षिक व्यय अनुमानमा उल्लेखित रकम निकासा र खर्चको लेखांकन र नियमित प्रतिवेदनको लागि प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७९ को नियम ३१ बमोजिम विभिन्न मन्त्रालय, संवैधानिक निकाय, सचिवालय, आयोग तथा विभागलाई दिएका अख्तियारी तथा निर्देशनमा उल्लेख भएका विषय समेतलाई ध्यान दिई देहाय बमोजिम गर्नु गराउनु हुन अनुरोध छ।

(क) कार्यक्रम स्वीकृति तथा बजेट बाँडफाँट

१. प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (Province Line Ministry Budgetary Information System-PLMBIS) र एकल खाता कोष प्रणाली (TSA) बीच अन्तरआबद्धता रहेको हुँदा PLMBIS बाट प्राप्त हुने कार्यक्रमलाई नै स्वीकृत कार्यक्रम र खर्च गर्ने अख्तियारी मानी सम्बन्धित कार्यालयलाई बजेट निकासा गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
२. कुनै निकायमा एकभन्दा बढी निकायबाट खर्च गर्ने गरी रकम विनियोजन भएकोमा विनियोजन भएको निकायको प्रमुखले खर्च गर्ने निकायहरुलाई २०८३ साल कार्तिक मसान्तभित्र सम्पूर्ण रकम बाँडफाँट गरि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) मा समावेश गर्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
३. प्राकृतिक प्रकोप, विपत्ति र विशेष अवस्थामा बाहेक कुनै पनि प्रकारको थप निकासा/रकमान्तर मागलाई आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट सम्बोधन नगरिने हुँदा विनियोजित बजेटको सीमा भित्र रहि कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु/गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ।
४. वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमका लागि विनियोजित बजेट फागुन मसान्तसम्म खर्च नभएमा वा बाँकी अवधिमा खर्च हुन नसक्ने भएमा त्यस्तो रकम २०८३ साल चैत्र १५ गते भित्र अनिवार्य रुपमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा समर्पण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
५. सशर्त, समपुरक, विशेष अनुदानमा राखिएको रकम तोकिएका कार्यक्रमका लागि मात्र खर्च गर्नु पर्ने भएकोले सोही अनुसार निकासा गर्नुपर्नेछ।

दा.मो.दर.स्व.त्री
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

६. प्रदेशका कुनै मन्त्रालय/निकाय वा अन्तर्गतका कार्यालयको संघीय सशर्त, सम्पूरक र विशेष अनुदान बाहेकका स्वीकृत कार्यक्रम प्रदेशका अन्य मन्त्रालय/निकाय वा अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट कार्यान्वयन गराउनुपर्ने भएमा शुरुमा रकम विनियोजन भएका मन्त्रालय/निकायका लेखा-उत्तरदायी अधिकृतले कार्यान्वयन गराउनुपर्ने मन्त्रालय/निकायको सहमति प्राप्त गरी २०८३ फागुन मसान्त भित्र अख्तियारी दिई कार्यान्वयन गराउन सकिने व्यवस्था रहेकोछ।
७. PLMBIS मा प्रविष्ट भएका कुनै आयोजना क्रियाकलापमा दोहोरोपना पर्न गएको भए एउटा आयोजना क्रियाकलाप मात्र कार्यान्वयन गर्नु गराउनुपर्ने साथै दोहोरो परेको अर्को क्रियाकलापमा विनियोजित बजेट स्वतः रोक्का भएको मान्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
८. आ.व. २०८३/८४ को प्रदेश स्रोतबाट संचालन हुने गरी विनियोजन भएको वा स्वीकृत कुनै आयोजना वा कार्यक्रमको एक पटक ठेक्का बन्दोबस्त भईसकेपछि बचत हुने रकमको पुनः ठेक्का लगाउन नपाईने र बचत हुने रकम सम्बन्धित निकायले तालुक मन्त्रालय मार्फत बजेट समर्पण गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
९. प्रदेश सरकार अन्तर्गत स्थापना वा गठन भएका बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग, परिषद वा यस्तै प्रकृतिका अन्य संस्था (गैर बजेटरी निकाय) ले प्रदेश सरकारबाट प्राप्त जुनसुकै प्रकृतिको अनुदान खर्च गर्दै आएको भएमा आर्थिक वर्ष समाप्त हुनुभन्दा कम्तिमा सात दिन अगावै भुक्तानी दिनुपर्ने रकम भुक्तानी दिई निकास र खर्चको लेखा अद्यावधिक गरी भुक्तानी निकास बन्द गर्नुपर्ने र सोहि आर्थिक वर्षभित्र खर्च हुन नसकी त्यस्तो खातामा बाँकी रहेको रकम असार मसान्तभित्र सम्बन्धित जिल्लाको ख-२.१ बजेट खर्च खातामा फिर्ता गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- (ख) आयोजना वा कार्यक्रम हस्तान्तरण र कार्यान्वयन
१०. प्रदेश सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने गरी विनियोजन भएको कुनै आयोजना वा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयबाट कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा नेपाल सरकारका सम्बन्धित मन्त्रालय र नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई प्रदेश सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयले त्यस्तो आयोजना वा कार्यक्रम नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालय मार्फत कार्यान्वयन गर्न सकिने व्यवस्था रहेकोछ।
११. प्रदेश सरकारको विषयगत मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएको कुनै आयोजना वा कार्यक्रम स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन गर्न आवश्यक ठानेमा सम्बन्धित मन्त्रालयले निर्णय गरी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमतिमा सशर्त अनुदानको रूपमा वित्तिय हस्तान्तरण गर्न सकिनेछ । यसरी वित्तीय हस्तान्तरण गर्दा २०८३ पौष मसान्त भित्र सम्बन्धित मन्त्रालयले हस्तान्तरणको निर्णय गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ।

५
दामोदर स्वामी
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

काशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

(ग) बजेट निकासा तथा बजेट कार्यान्वयन व्यवस्था

१२. बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि बजेटमा समावेश भएका कार्यक्रमहरूको समयसीमा सहितको कार्य योजना मन्त्रालय तथा निकायबाट आर्थिक वर्ष शुरु हुनु अगावै अनिवार्य रूपमा स्वीकृत गर्नुपर्ने र श्रावण मसान्तभित्र कार्य सम्पादन सम्झौता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
१३. पूँजीगत खर्चको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न आर्थिक वर्षको पहिलो त्रैमासिक अवधिभित्रै सम्पूर्ण आयोजना तथा कार्यक्रमको खरिद योजना अनुरूप खरिद प्रक्रिया सुरु गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। दोस्रो त्रैमासिक अवधिसम्म पनि खरिद प्रक्रिया सम्पन्न नगर्ने मन्त्रालय, अन्य निकाय र मातहतका कार्यालयको बजेट रोक्का राखी समयमा कार्य सम्पादन गर्ने निकायमा रकमान्तर गर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
१४. तोकिएको गुणस्तर कायम नगर्ने र तोकिएको समयभित्र कार्य शुरु नगर्ने, तोकिएको समयमै कार्य सम्पन्न नगर्ने र कार्ययोजना अनुरूप कार्यसम्पादन नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्ने साथै निर्धारित समय र लागतमा काम सम्पन्न गर्न र गुणस्तर कायम गर्न आयोजना प्रमुख तथा निर्माण व्यवसायीलाई परिणाम प्रति जवाफदेही हुने प्रणालीको विकास गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
१५. कार्यक्रम/आयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्डहरू सम्बन्धित मन्त्रालय तथा अन्य निकायहरूले तर्जुमा तथा संशोधनको कार्य श्रावण मसान्तभित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
१६. विभिन्न कोषहरूको लागि रकम विनियोजन गरिएको भए कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि र मापदण्ड स्वीकृत गराएर कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
१७. आयोजना/कार्यक्रमको भौतिक प्रगतिका आधारमा मात्र भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइएको छ। पहिलो त्रैमासिक निकासा/भुक्तानीको लागि भौतिक प्रगति आवश्यक पर्ने छैन। तर दोस्रो र तेस्रो त्रैमासिक निकासा/भुक्तानीको लागि सो अवधिसम्मको निर्धारित भौतिक प्रगतिको न्यूनतम ५० प्रतिशत प्रगति हासिल गरेको हुनु पर्नेछ। सो भन्दा कम भौतिक प्रगती भएको अवस्थामा सम्बन्धित आयोजना प्रमुखबाट कारण खुलाईएको भुक्तानीको लागि सिफारिस प्राप्त गरी निकासा/भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गरिएको हुँदा सो अनुसार गर्ने/गराउने।
१८. आयोजना कार्यान्वयनमा ल्याउनु अघि प्रचलित कानूनमा तोकिए बमोजिम वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन र प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणका कार्यहरू प्रचलित कानूनमा तोकिएको न्यूनतम समयसीमा भित्र सम्पन्न गर्नु पर्ने, सडक निर्माणको लागि बोलपत्र आव्हान गर्दा खानेपानी तथा ढल, विजुलीको पोल/तार व्यवस्थापन वा भूमिगत गर्ने समेतको काम एउटै प्याकेजमा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।

दामोदर स्वर्गी
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

१९. अनुदान सहायता र मागमा आधारित कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम कार्यविधि, मापदण्ड स्वीकृत गराएर मात्र कार्यान्वयन गर्ने साथै खुलारूपमा सूचना आह्वान गरी प्रस्ताव माग गर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
२०. बहुवर्षीय स्रोत सहमति दिइएका आयोजना सहमति प्राप्त मितिले ६ महिनाभित्र ठेक्का सम्झौता नभएमा त्यस्तो स्रोत सहमति स्वतः खारेज हुने व्यवस्था रहेकोछ। आ.व. २०८१/८२ मा स्रोत सहमति दिइएका आयोजनाको हालसम्म ठेक्का नलगाएको वा ठेक्का प्रक्रियामा नगएको भए उक्त सहमति समेत खारेज हुने व्यवस्था रहेकोछ।
२१. वैदेशिक ऋण वा अनुदान सम्झौता प्रभावकारी नभएसम्म उक्त आयोजनाको लागि विनियोजित वैदेशिक स्रोतको बजेट र प्रदेश सरकारको समपुरक कोष (Matching Fund) समेत खर्च शीर्षकका आधारमा रोक्का राख्नु पर्नेछ।
२२. वैदेशिक स्रोत समावेश भएका कार्यक्रममा विनियोजित नगद ऋण तथा नगद अनुदान रकम निकास गर्न यस कार्यालयको फुकुवा आवश्यक पर्नेछ।
२३. शोधभर्ना हुने अनुदान तथा ऋण समावेश भएको कार्यक्रमको दोश्रो त्रैमासिक सम्मको बजेट फुकुवा गरिएको छ भने तेस्रो र चौथो त्रैमासिकको बजेट भुक्तानी/निकास गर्दा यस कार्यालयको स्रोत फुकुवा अनिवार्य हुनुपर्नेछ।
२४. सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी वस्तुको उपयोग गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ अनुसार मालसामान तथा वस्तु खरिद गर्नुपर्ने, प्रदेशस्थित सरकारी कार्यालय तथा सरकारबाट अनुदान प्राप्त भवन निर्माण गर्दा स्वदेशी काठको प्रयोग गर्ने गरी काठको काम (Wood work) लाई लागत अनुमानमा अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने र सरकारी तथा सरकारबाट अनुदान प्राप्त सार्वजनिक कार्यालयहरूमा स्वदेशी काठबाट निर्मित फर्निचरहरूको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।

(घ) बजेट खर्च, रकमान्तर तथा प्रतिवेदन

२५. कोशी प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८३ को दफा ५ को उपदफा (२) को खण्ड (ग) बमोजिम तलब, भत्ता जस्ता अनिवार्य दायित्व र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति प्राप्त गरेको बहुवर्षीय आयोजना/कार्यक्रम बाहेक सम्बन्धित आयोजना/कार्यक्रमको सुरु विनियोजन रकमको शत प्रतिशत भन्दा बढी रकमान्तर थप गर्न नमिल्ने व्यवस्था रहेकोछ।
२६. एक पटक रकमान्तर गरी घटाई सकिएको आयोजना/कार्यक्रममा पुनः रकमान्तर गरी बजेट थप गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको छ। साथै कुनै क्रियाकलापमा निकास वा रकमान्तरबाट थप भएको रकम पुनः अन्य क्रियाकलापमा सार्न वा रकमान्तर गर्न नपाउने व्यवस्था रहेकोछ।
२७. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति प्राप्त गरेको बहुवर्षीय आयोजना वा कार्यक्रममा विनियोजित रकम सम्बत् २०८३ फागुन मसान्त अगाडि रकमान्तर गरी घटाउन नसकिने व्यवस्था रहेकोछ।

दामोदर खत्री
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

२८. तलब, भत्ता जस्ता अनिवार्य दायित्व व्यवस्थापन, बहुवर्षीय आयोजना वा कार्यक्रमको दायित्व व्यवस्थापन, विपद्/महामारी र अत्यावश्यक अवस्थामा बाहेक २०८४ जेठ २० गते पश्चात् रकमान्तर वा स्रोतान्तर नगरिने व्यवस्था रहेकोछ।
२९. तलब, भत्ता, पोशाक, खाद्यान्न, पानी तथा बिजुली, संचार महसुल र घर भाडामा आगामी वर्षको लागि दायित्व नसर्ने गरी मितव्ययीरूपमा खर्च व्यवस्थापन गर्नु/गराउनु पर्नेछ। सम्बन्धित निकायबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब, भत्ता बापतको रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने र नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट निर्धारण भएको तलब स्केल अनुसार भुक्तानी खर्च लेख्नु पर्नेछ। स्वीकृत दरबन्दी तथा बजेटको परिधिभित्र रहेर मात्र सेवा करारका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।
३०. संघ सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानबाट सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रमको बजेट निकास महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट खर्च विवरणका आधारमा त्रैमासिक रूपमा प्राप्त हुने हुँदा खर्चको विवरण मासिक र प्रगति प्रतिवेदन प्रत्येक त्रैमासिक रूपमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोछ।
३१. प्रदेश सशर्त अनुदानको प्रगति प्रत्येक त्रैमासिक सम्पन्न भएको १५ दिनभित्र अनिवार्यरूपमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।
३२. आवश्यकता र औचित्यका आधारमा मात्र अनुगमन तथा भ्रमण खर्च प्रदान गर्ने गराउने व्यवस्था रहेको छ। अनुगमन मूल्याङ्कनका सूचकहरु एवम् प्रतिवेदनको ढाँचा तयार गरी अनुगमनमा पठाउनु पर्ने र तोकिएको ढाँचा अनुरूपको अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेपछि मात्र अनुगमन भ्रमण खर्चको भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।
३३. वैदेशिक भ्रमण गर्दा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत वैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिकाको अधिनमा रही आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको पूर्व सहमतिमा मितव्ययी र छोटो अवधिको भ्रमण व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।
३४. आर्थिक दायित्व सिर्जना हुने विषयमा निर्णय गर्दा वा प्रदेश मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्दा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको पूर्व सहमति लिने प्रावधानको पालना गर्नु पर्ने र पूर्व सहमति माग गर्दा प्रदेशको सञ्चित कोषको अवस्था, मागको औचित्य र मितव्ययिताको पक्षलाई समेत ध्यान दिनु पर्नेछ।
३५. मुलुकमा विपद् वा कुनै असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई लक्ष्य अनुरूप राजस्व संकलन हुन नसकेमा र प्रदेश सरकारले संघबाट पाउनु पर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान प्राप्त गर्न नसकेमा प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा २३ बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषको अवस्था अनुसार स्वीकृत बजेटमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले आवश्यक रोक्का वा नियन्त्रण गर्न सक्ने अवस्था रहेको सन्दर्भमा निकास गर्दा यस कार्यालयको समन्वय र परामर्शमा मात्र भुक्तानी निकास गर्नु पर्नेछ।

२५
दामोदर स्वर्गी
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

३६. वार्षिक आर्थिक विवरण आर्थिक वर्ष समाप्त भएको २१ दिनभित्र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय/प्रदेश लेखा ईकाइ कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ५८ को व्यवस्था अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयले तयार गर्नु पर्ने वित्तीय प्रतिवेदनहरू त्यस्तो प्रतिवेदन तयार गर्न तोकिएको समयावधि समाप्त भएको मितिले सात दिनभित्र विद्युतीय वा अन्य उपयुक्त माध्यमबाट सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।
- (ड) वित्तीय पारदर्शिता, जवाफदेहिता र अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था
३७. आयोजना/कार्यक्रमको विस्तृत क्रियाकलाप, सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि र लागत, उपलब्धी सूचक र जिम्मेवार कर्मचारी सहितको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को अनुसूची-१२ को ढाँचामा स्वीकृत गरी सम्बन्धित मन्त्रालयको वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ।
३८. निर्माण कार्यस्थलमा सो कामसँग सम्बन्धित विवरणहरू (आयोजनाको नाम, लागत, कार्य शुरू भएको मिति, कार्य सम्पन्न हुने मिति, ठेक्का अंक, निर्माण व्यवसायीको नाम तथा ठेगाना, आयोजना सञ्चालन गर्ने निकायको जिम्मेवार व्यक्ति र सम्पर्क मोबाइल नम्बर) काम सम्पन्न नभएसम्म सर्वसाधारणले देख्न सक्ने गरी सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ। साथै निर्माण सम्पन्न पूर्वाधारहरूमा "कोशी प्रदेश सरकारद्वारा निर्मित" भन्ने स्थायी प्रकृतिको सूचना लेखी सबैले देख्नेगरी राख्न लगाउनु पर्नेछ।
३९. सरकारी कार्यालयहरू र अनुदान प्राप्त गर्ने निकायहरूको आम्दानी खर्चको विवरण मासिक रूपमा सार्वजनिकीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ। साथै सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ अनुसार गर्नुपर्ने प्रकाशन, सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक परीक्षण नियमित रूपमा गर्नु/गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ।
४०. राजस्व, खर्च तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको लेखा/अभिलेख राख्दा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकेको कम्प्युटरराइज्ड प्रणालीबाट राख्ने व्यवस्था रहेको छ।
४१. प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिकाको कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने र प्रचलित कानूनमा तोकिएका समिति, कार्यदलको बैठकका लागि मात्र बैठक भत्ता प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ।
४२. सबै सरकारी सवारी साधन तथा स्थायी सम्पत्तिको पूर्ण बीमा अनिवार्यरूपमा गराउनु पर्नेछ।
४३. सरकारी कार्यालयलाई भवन आवश्यक भएमा सम्भव भएसम्म खाली भएका सरकारी भवनलाई प्राथमिकताका साथ प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने र सरकारी भवन व्यवस्था हुन नसकेमा कार्यालय प्रयोजनको लागि प्रमुख मार्ग तथा सघन शहरी क्षेत्र भित्र घर बहालमा नलिई न्यूनतम आवश्यकता एवम् सुविधा भएको घर लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएकोछ।

दामोदर खत्री
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा निम्नक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

४४. कार्यालयमा रहेका जनशक्तिको अधिकतम उपयोग गरी कार्यसम्पादन गर्नु पर्ने, बाह्य निकाय/संस्था/व्यक्तिबाट परामर्शदाता नियुक्ति गरी कार्यसम्पादन गराउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्नु पर्ने र सरकारी खर्चमा शुभकामना संदेश वा कार्ड, डायरी, पुस्तिका लगायतको प्रकाशन वा प्रसारण गर्न नहुने व्यवस्था रहेकोछ ।
४५. प्रदेशबाट संचालन हुने सभा, सम्मेलन, तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रिया आदि सञ्चालन गर्दा सम्भव भएसम्म सरकारी निकायकै सभाहल प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
४६. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ३९ अनुसार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र प्रदेश योजना आयोगको प्रतिनिधिलाई समेत आमन्त्रण गरी त्रैमासिक एवम् वार्षिक प्रगति समीक्षा गर्नुपर्नेछ ।
४७. सबै खर्च व्यवस्थापनका प्रक्रियालाई विधिसम्मत बनाई शून्य बेरुजु कायम हुने गरी बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुशासन कायम गर्नु/गराउनु पर्ने, कायम हुन आएको बेरुजुलाई समयमै फछौट गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिनु पर्ने, साथै बेरुजु फस्यौटको कार्य स्थायी दरबन्दी भित्रका जनशक्तिबाट सम्पन्न गर्ने, गराउने र सोका लागि करारमा थप जनशक्ति लिनु नहुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- (च) स्थानीय तहको अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धि व्यवस्था
४८. वित्तीय समानिकरणको अनुदानको एक चौथाइले हुन आउने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको संचितकोषमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको असोज २ गते, मंसिर २ गते, फागुन २ गते र ज्येष्ठ २ गते गरी चार किस्तामा हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४९. वित्तीय समानिकरण अनुदानबाट खर्च भएको रकमको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको कार्तिक १ गते, पौष १ गते, चैत्र १ गते र वार्षिक आर्थिक विवरण २०८३ श्रावण मसान्त भित्र पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोले विवरण प्राप्त भएपछि मात्र वित्तीय समानिकरण अनुदान वापतको बाँकी रकम हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
५०. सशर्त अनुदान रकमको एक तिहाइ रकम असोज २ गते हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । स्थानीय तहले सशर्त अनुदान वापत हस्तान्तरण भएको रकम खर्च गर्ने कार्य योजना बमोजिम भौतिक प्रगति तथा खर्च भएको रकमको विवरण पौष १५ गते, वैशाख १५ गते र असार १५ गतेभित्र र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्तभित्र बुझाउने व्यवस्था अनुरूप खर्च भएको विवरणको आधारमा सशर्त अनुदान रकम समायोजन गरी बाँकी रकम शोधभर्ना निकासा दिनु पर्नेछ ।
५१. सम्पूरक अनुदानको रकम कार्य प्रगतिको आधारमा त्रैमासिक रूपमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । सम्पूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन भइरहेको आयोजना वा कार्यक्रमको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरेपछि मात्र अन्तिम किस्ता वापतको अनुदान रकम निकासा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोछ ।

दासीदर स्वर्गी
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कोशी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
विराटनगर, नेपाल

५२. स्थानीय तहलाई समपुरक अनुदानको रकम हस्तान्तरण गर्दा वास्तविक खर्च रकममा कोशी प्रदेश समपुरक अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि, २०८१ बमोजिम प्रदेश सरकारले व्यहोर्ने हिस्सा भन्दा बढी नहुने गरी हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ।
५३. प्रदेश समपुरक अनुदान अन्तर्गत कार्यान्वयन गरिने आयोजनाहरू कोशी प्रदेश समपुरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ को दफा १२ को उपदफा (२) बमोजिम उपभोक्ता समिति मार्फत खर्च गर्न नपाईने व्यवस्था रहेकोछ।
५४. संघीय सरकारबाट प्रदेशमा सशर्त तथा विशेष अनुदानका रूपमा प्राप्त भई स्थानीय तहबाट समेत कार्यान्वयन हुने गरी अख्तियारी प्राप्त कार्यक्रम एकीकृत सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (IPFMS) मार्फत खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएकोछ।
५५. प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण भएको सशर्त र समपुरक अनुदान मार्फत संचालन हुने आयोजना/कार्यक्रमको एकपटक ठेक्का बन्दोबस्त भइसके पछि बचत हुने रकमको पुनः ठेक्का लगाउनु पाइने छैन साथै त्यस्तो बचत रकम तथा खर्च नभई बाँकी रहेको अनुदान रकम चालु आर्थिक वर्ष भित्रै प्रदेश संचितकोष (सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयको बजेट खर्च खाता) मा दाखिला गर्ने/गराउने व्यवस्था रहेकोछ।
५६. बुदा नं. ५५ बमोजिमको बचत रकम फिर्ता दाखिला नभएमा आगामी आ.व. मा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानिकरण अनुदान हस्तान्तरण गर्दा फिर्ता नभएको रकम बराबर प्रदेश संचित कोषमा जम्मा गरी बाँकी रकम मात्र सम्बन्धित स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्ने।
- (छ) आन्तरिक लेखा परीक्षण, प्रतिवेदन र विविध
५७. आन्तरिक लेखा परीक्षण योजना तयार गरी भाद्र मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा TSA प्रणालीको आन्तरिक लेखापरीक्षण मोड्युलमा प्रविष्टि गर्ने।
५८. लेखापरीक्षण योजना अनुरूप त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको एक महिना भित्र सो अवधिसम्मको आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका कार्यालयहरूको अनिवार्य रूपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी/गराई सोको प्रतिवेदन एकल कोष खाता प्रणाली (TSA) को आन्तरिक लेखापरीक्षण मोड्युलबाट गर्ने।
५९. आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका सबै कार्यालयहरूको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सो को एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्ने।
६०. प्रदेश र स्थानीय तहका वार्षिक आर्थिक विवरणहरू आर्थिक वर्ष समाप्त भएको २१ दिन भित्र प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाउने।

बोधार्थ:

श्री आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नं. १ विराटनगर मोरङ।
श्री प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सबै शाखाहरू।

२०८२/०८/१५
(दामोदर खत्री)
प्रदेश लेखा नियन्त्रक
दामोदर खत्री
प्रदेश लेखा नियन्त्रक